

Från trycket 8 juli 1986
Producent Socialstyrelsen, FAP 2
Förfrågningar Lars Palm
Svante Wretman tfn 08 - 783 3000
Serie HS - Hälso- och sjukvård ISSN 0346-8992
Tryck SCB-Tryck, Örebro 1986

Anmälningsspliktiga sjukdomar 1980-1985

CASES OF NOTIFIABLE INFECTIOUS DISEASES

De redovisade uppgifterna är grundade på den rapportering som sker enligt smittskyddslagen (1968:231) och sammanställs av statens bakteriologiska laboratorium och från den sammanställning som Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar gör. De anmälningsspliktiga sjukdomarna indelas i tre grupper, allmänfarliga, veneriska och övriga smittsamma sjukdomar. Redovisningen här upptar flertalet inom respektive grupp. Angående tidigare redovisningar hänvisas till socialstyrelsens tidigare publicerade serie "Allmän hälso- och sjukvård".

STATISTISKA
CENTRALBYRÅN

86. 07. 09

Biblioteket

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sida

3	Tabell 1	Antal anmälda fall av anmälningsspliktiga sjukdomar 1980-1985
4	Tabell 2	Antal anmälda fall av anmälningsspliktiga sjukdomar per landsting 1985
6	Figur 1	Antal anmälda fall av salmonella 1980-1985
7	Figur 2	Antal anmälda fall av meningokocksjukdomar 1980-1985
8	Figur 3	Antal anmälda fall av hepatit A, hepatit B, hepatit nonA, nonB samt smittbärare 1980-1985
9	Figur 4	Antal anmälda fall av tuberkulos 1980-1985
10	Tabell 3	Antal anmälda fall av venerisk sjukdom per landsting 1985
10	Tabell 4	Antal anmälda fall av venerisk sjukdom 1980-1985
11	Figur 5	Antal anmälda fall av gonorré 1980-1985
12	Figur 6	Antal anmälda fall av AIDS 1983-1985

ANMÄLNINGSPLIKTIGA SJUKDOMAR

Flertalet anmälningspliktiga sjukdomar har minskat kraftigt under den senaste 30 års perioden. Vissa sjukdomar uppträder periodvis i högre frekvens. Detta beror på att den naturligt förvärvade immuniteten avtar några år efter en epidemi. Några sjukdomar har ökat under de sista decennierna. Detta gäller särskilt sådana där människor smittas utomlands.

Under åren 1980-1985 har antalet fall i flertalet av anmälda fall av anmälningspliktiga sjukdomar legat på ungefär samma nivå. Några visar en tendens att minska t ex tuberkulos, veneriska sjukdomar och då speciellt gonorré. Andra visar en ökning under samma period såsom amöbadysenteri, difteri och malaria.

När det gäller dödsfall i anmälningspliktiga sjukdomar har en kraftig nedgång skett under de senare decennierna. Bland de sjukdomar som alltså skördar något eller några dödsfall per år bland i övrigt friska personer hör meningokocksjukdom, encephaliter, hepatiter, tuberkulos och malaria. Efter 1983 har AIDS tillkommit som en livshotande sjukdom.

NOTIFIABLE INFECTION'S DISEASES

On the whole, the number of notifiable infectious diseases has declined during the last thirty years.

The frequency of certain diseases increases periodically. That depends on changes in the immunity of the population.

The number of cases has been approximately at the same level during the years 1980-1985. Some infectious diseases, for example Tuberculosis, and venereal diseases especially Gonorrhoea decrease. Others, for example Amoebic dysentery, Diphtheria and Malaria increase.

Death in infectious diseases, nowadays, is very rare in Sweden. After 1983 AIDS has occurred as a fatal disease.

Tabell 1 ANTAL FALL AV ANMÄLNINGSPLIKTIGA SJUKDOMAR 1980-1985 (UTOM VENERISKA SJUKDOMAR)
Cases of notifiable infectious diseases 1980-1985 (except venereal diseases)

Diagnosens benämning Diagnoses	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Karantänssjukdomar - Quarantible diseases	-	-	-	-	-	-
Tyfoid - Typhoid fever	19	26	21	28	27	20
Paratyfoid - Paratyphoid fever	26	41	77	83	63	74
Salmonella diarré - Salmonella infections	2 546	2 580	2 776	2 226	2 363	2 825
Bacillär dysenteri - Bacillary dysentery	810	880	661	554	715	629
Amöbadysenteri - Amoebic dysentery	227	311	284	455	611	737
Meningokocksjukdom - Meningococcal disease	110	89	97	85	68	78
Polio - Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Primär seriös meningit - Meningoencephalit Non purulent meningitis and meningoencephalitis	841	825	887	795	915	1 334
Leptospiros - Leptospiroses	2	-	-	-	1	-
Epidemisk hepatit (A) - Epidemic hepatitis	882	288	326	272	647	630
Akut hepatit B - Acute hepatitis B	418	414	471	405	422	516
Difteri - Diphtheria	4	4	-	-	14	11
Anthrax - Anthrax	-	-	-	-	-	-
Ornithos/Psittacosis	86	255	235	197	163	117
Tuberkulos - Tuberculosis	926	875	784	832	754	712
Lepra - Leprosy	3	1	4	1	-	-
Botulism	-	1	-	-	1	-
Listerios - Listeriose	8	12	10	15	15	15
Tularemi - Tularaemia	7	452	10	6	42	60
Brucellos	5	-	3	-	3	5
Stelkramp - Tetanus	4	5	5	-	1	2
Filarios - Filariasis	8	7	13	6	7	5
Schistosomiasis	26	31	34	19	22	41
Trikinos - Trichinosis	-	-	-	-	-	4
Malaria - Malaria	98	123	121	108	129	130
Toxoplasmos - Toxoplasmosis	27	37	32	42	23	27

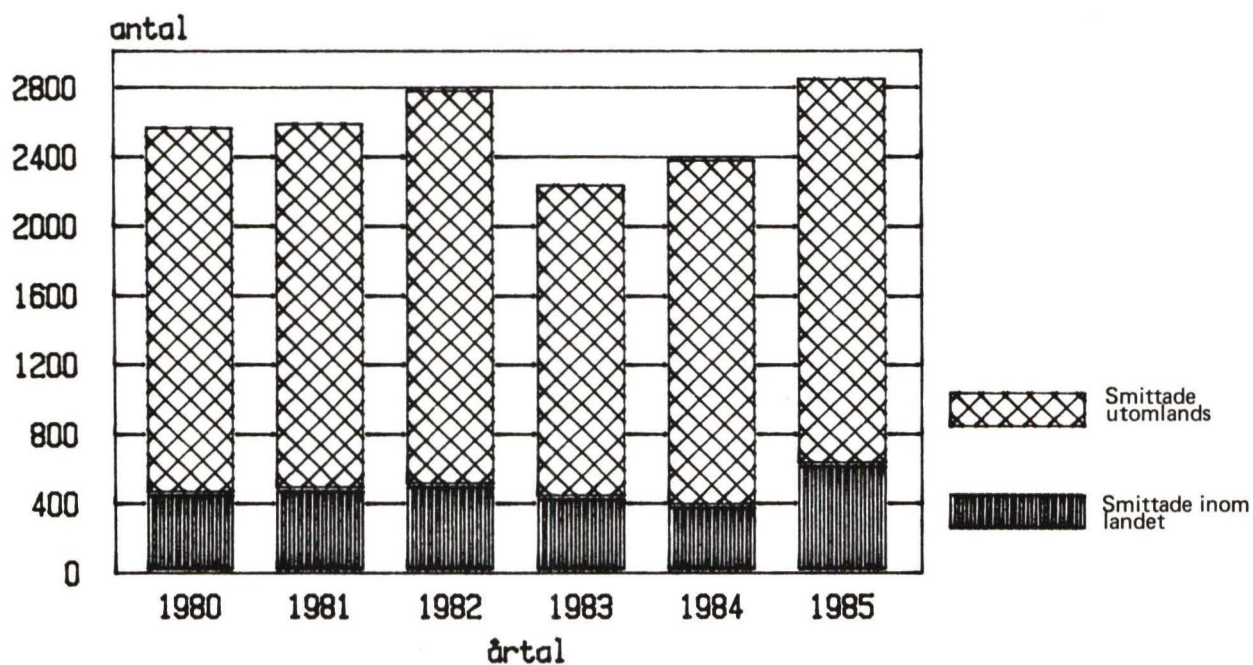
Tabell 2 ANTAL FALL AV ANMÄLNINGSPLIKTIGA SJUKDOMAR (EXKL VERNERISKA SJUKDOMAR) PER LANDSTING 1985
Cases of notifiable infectious diseases (except venereal) reported in 1985 by count

Landsting Landstingsfri- kommun County, count borough	Samtliga	Stockholm	Uppsala	Söderman- land	Östergöt- land	Jönköping	Kronoberg	Kalmar	Gotlands kommun	Blekinge	Kristian- stad	Malmö- hus
Tyfoid	20	7	2	1	-	1	-	-	-	-	2	1
Paratyfoid	74	20	5	-	3	1	2	1	-	1	1	6
Salmonellos	2 825	512	65	121	105	49	52	67	19	36	76	146
Shigellos	629	206	24	12	19	17	13	4	1	7	6	27
Amöbiasis	757	255	124	7	4	4	14	12	1	2	40	17
Meningokock sjd	78	17	1	3	6	3	-	1	1	4	-	4
Serös meningit	1 334	177	37	63	131	45	44	21	59	20	46	72
Hepatit A	630	161	23	23	64	13	2	7	1	-	7	17
Hepatit B	516	137	20	35	17	6	4	3	2	-	9	14
Hepatit non A, non B	152	32	11	4	8	-	-	-	1	1	5	14
Ornithos	117	20	1	4	4	5	-	6	1	2	1	4
Listerios	15	2	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-
Tularemi	60	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Brucellos	5	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
Difteri sj.fall	13	3	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tetanus	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Filarios	5	3	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Schistosomiasis	41	25	-	-	5	-	1	2	-	-	-	1
Trikinos	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Malaria	130	34	6	6	10	4	2	3	-	1	1	8
Toxoplasmos	27	4	-	1	1	2	-	-	-	-	2	4
Tuberkulos	14 712	5	25	15	25	18	15	32	6	7	17	38

Tabell 2 (forts)

Landsting Landstingsfri- kommun County, count borough	Malmö kommun	Halland	Bohus- lands-	Göte- borgs kommun	Älvs- borg	Skara- borg	Värml- land	Örebro	Västman- land	Koppar- berg	Gävle- borg	Väster- norr-	Jämt- land	Väster botten	Norr- botten
Tyfoïd	1	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-
Paratyfoïd	3	3	1	11	-	2	4	-	2	1	-	2	-	4	1
Salmonellos	58	92	57	147	130	56	44	132	157	86	88	115	182	181	52
Shigellos	14	22	22	63	31	1	13	15	32	9	7	12	29	12	11
Amöbiasis	38	11	3	8	11	4	3	2	130	20	15	16	5	10	1
Meningokock sjd	-	-	3	5	4		5	3	3	5	1	5	1	1	2
Serös meningit	6	75	19	79	43	56	68	39	49	60	37	24	19	20	25
Hepatit A	11	13	13	49	23	11	59	22	50	3	25	27	-	-	6
Hepatit B	9	8	8	80	26	7	31	21	26	12	10	18	5	8	-
Hepatit non A, non B	5	1	6	16	9	5	3	9	3	3	6	3	3	2	2
Ornithos	5	-	3	1	-	6	-	23	4	1	9	8	1	5	3
Listerios	2	-	-	-	-	1	1	-	3	-	-		-	1	2
Tularemi	-	-	1	-	-	-	1	-	1	2	9	25	13	5	-
Brucellos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Difteri sj.fall	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tetanus	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Filarios	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Schistosomiasis	1	-	-	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-	-	-
Trikinos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malaria	7	-	2	14	2	2	-	7	6	1	2	4	2	4	2
Toxoplasmos	4	3	-	-	1	-	1	2	-	-	-	1	-	1	-
Tuberkulos	28	11	18	42	34	15	13	17	31	35	29	35	8	24	29

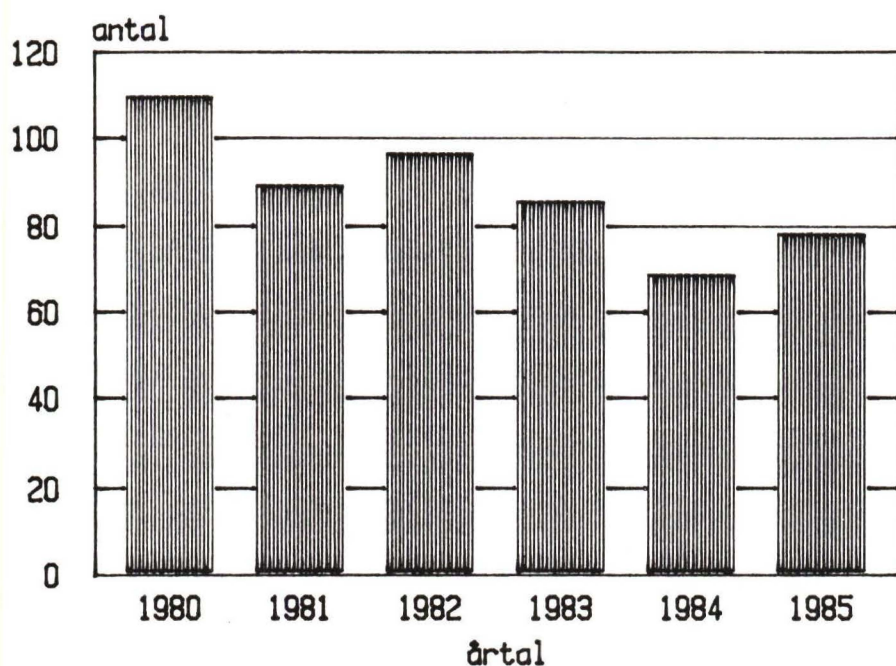
Figur 1 Antal anmälda fall av salmonella 1980-1985
Cases of Salmonella infections

Det anmäls årligen ca 2 500 fall av salmonellaenterit. Av dessa har drygt 80 procent smittats utomlands och knappt 20 procent har smittats inom landet.

I Sverige sker i allmänhet 4-7 mindre salmonellautbrott årligen. Omkring 10-100 personer anmäls som smittade per utbrott.

Figur 2 Antal anmälda fall av meningokocksjukdom
Cases of Meningococcal meningitis

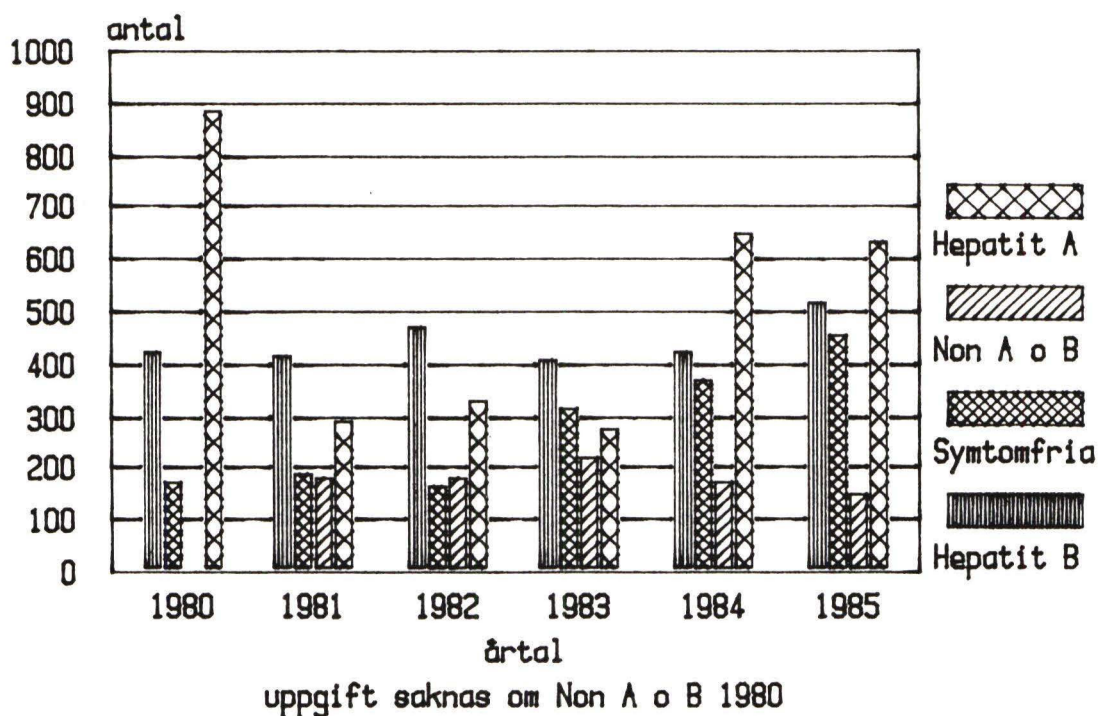

Under den senaste sexårsperioden har antalet fall av meningokocksjukdom som rapporterats enligt smittskyddslagen varit relativt konstant i landet, knappt 100 per år. Detta motsvarar ett fall per 10 000 invånare per år. Dödligheten ligger mellan 4-8 procent av antalet rapporterade fall.

Meningokockerna sprids huvudsakligen via symtomfria bärare. När många människor befinner sig tillsammans i begränsade utrymmen, ökar möjligheterna för meningokockerna att spridas och orsaka sjukdom hos någon.

Meningokockerna förekommer i många former av vilka A, B och C är de som oftast ger sjukdom.

Figur 3 Antal anmälda fall av hepatit A, hepatit B samt smittbärare
Cases of hepatitis non A, non E

Hepatit (gulsot) uppträder i huvudsak i två former, hepatit A och hepatit B. Hepatit A smittar främst via kloakförorenat vatten. I allmänhet rör det sig om mat som infekterats under hanteringen. Hepatit B överförs med blod eller plasmaproducter, den kan även överföras via sexuella kontakter.

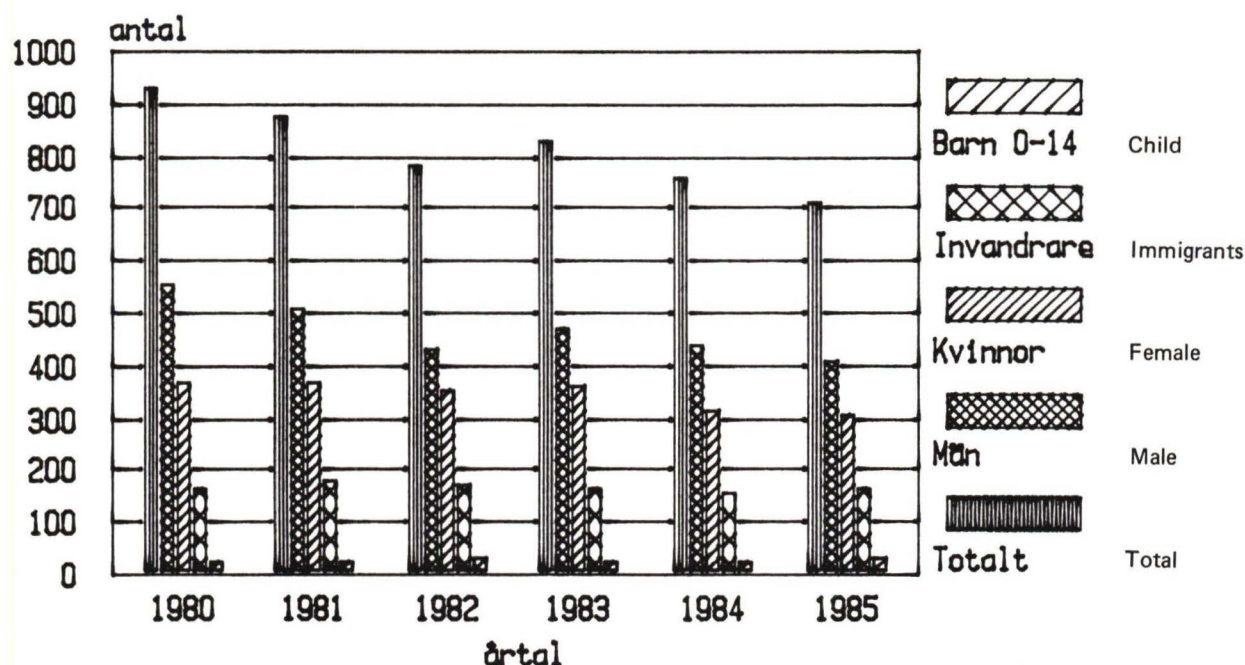
Antal fall av hepatit B har under perioden legat stabilt med ca 400-500 anmälda fall per år.

Topparna i redovisningen av hepatit A beror på lokala utbrott i stadsområdena.

Ökningen av symptomfria smittbärare kan sannolikt förklaras av förbättrad diagnostik.

Under senare år har en ny typ av hepatit upptäckts kallad nonA, nonB hepatit.

Figur 4 Antal anmälda fall av tuberkulos
Cases of tuberculosis

Det totala antalet anmälda tuberkulosfall i Sverige sjönk från 926 (11,1 per 100 000) år 1980 till 712 (8,5 per 100 000) år 1985.

Den vanligast tuberkulosformen är lungtuberkulos av s k postprimär eller vuxentyp (ca 70 procent av alla fallen). Den är vanligare hos män än kvinnor. Den näst vanligaste diagnosen är liksom tidigare halslymfkörteltuberkulos. Denna tuberkulosform förekommer dubbelt så ofta hos kvinnor i alla åldrar än hos män. De närmast vanligaste diagnoserna ensamma eller i kombination med andra former (5-6 procent) är tuberkulös lungsäcksinflammation som är dubbelt så vanlig hos män som hos kvinnor och urogenitaltuberkulos som är något vanligare hos kvinnor.

Av totala antalet fall utgör cirka 20 procent av personer som nu eller tidigare varit utländska medborgare. Fördelningen mellan könen är likartad hos svenskar och invandrare.

Bland svenskar är knappt 10 procent av fallen under 40 år medan motsvarande siffra bland invandrare är närmare 60 procent.

Mindre än 2 procent av fallen bland svenskarna och cirka 7 procent av fallen bland invandrarna förekommer bland barn under 15 år.

Tabell 3 ANTAL ANMÄLDA FALL AV VENERISK SJUKDOM ÅR 1985 PER LANDSTING
Cases of venereal diseases according by country

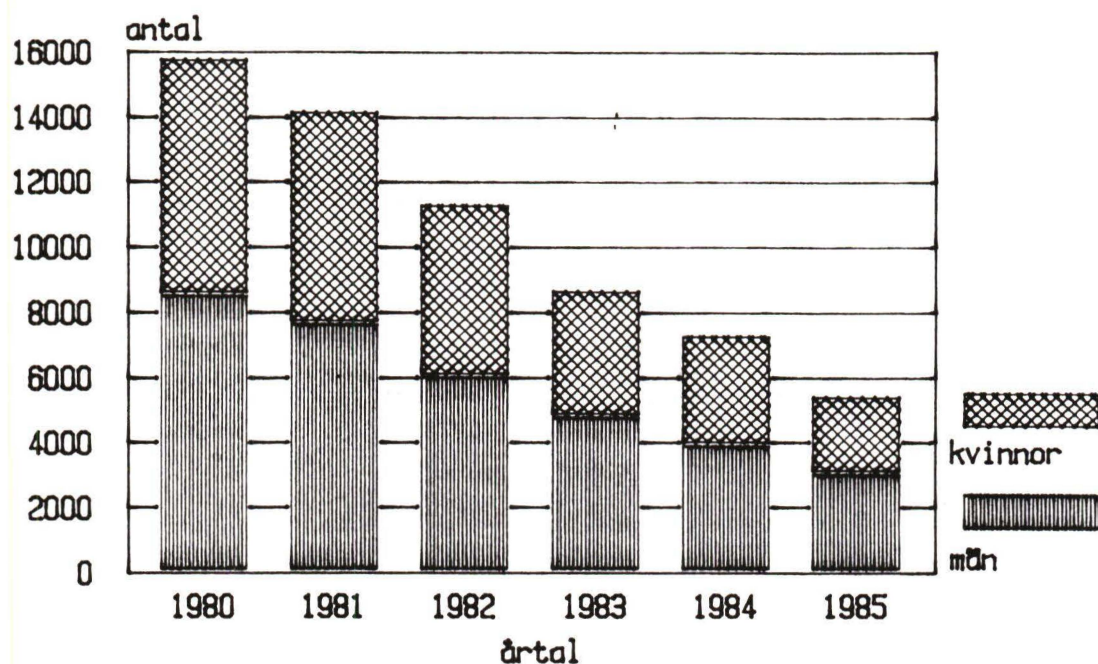
Landsting, lands- fria kommuner Country, count borough	Veneriskt Lymfo- gruutom Lymphogranuloma venereum		Förvärvat syfilis Acquired syphilis		Gonorré Gonorrhoea		Totalt Mjuk schunker Chancroid	
	M Male	Kv Female	M Male	Kv Female	M Male	Kv Female	M Male	Kv Female
Stockholm	-	-	46	14	943	752	-	-
Uppsala	-	-	1	-	80	62	-	-
Södermanland	-	-	2	2	87	84	-	-
Östergötland	-	-	1	-	175	124	-	-
Jönköping	-	-	1	2	45	20	1	-
Kronoberg	-	-	6	-	25	13	-	-
Kalmar	-	-	2	2	65	36	-	-
Gotlands kommun	-	-	-	-	8	10	-	-
Blekinge	-	-	-	-	33	23	-	-
Kristianstad	-	-	1	-	41	15	-	-
Malmö kommun	-	-	2	1	148	127	-	-
Malmöhus	-	-	8	6	123	102	-	-
Halland	-	-	-	1	50	31	-	-
Göteborgs kommun	1	-	22	4	306	221	3	-
Bohus-landstinget	1	-	1	-	56	41	-	-
Älvsborg	-	-	1	-	61	63	1	-
Skraborg	-	-	2	-	37	30	-	-
Värmland	-	-	2	-	81	71	-	-
Örebro	1	-	-	1	80	67	-	-
Västmanland	-	-	6	2	82	65	-	-
Kopparberg	-	-	-	1	80	74	-	-
Gävleborg	-	-	4	-	96	124	-	-
Västernorrland	-	-	4	1	68	53	-	-
Jämtland	-	-	1	-	22	16	-	-
Västerbotten	-	-	-	-	56	35	1	-
Norrbottn	-	-	1	-	157	125	-	-

Medfödd syfilis: 1 fall Stockholm, 1 fall Västerbotten.

Tabell 4 ANTAL ANMÄLDA FALL AV VENERISKA SJUKDOMAR 1980-1985
Cases of venereal diseases 1980-1985

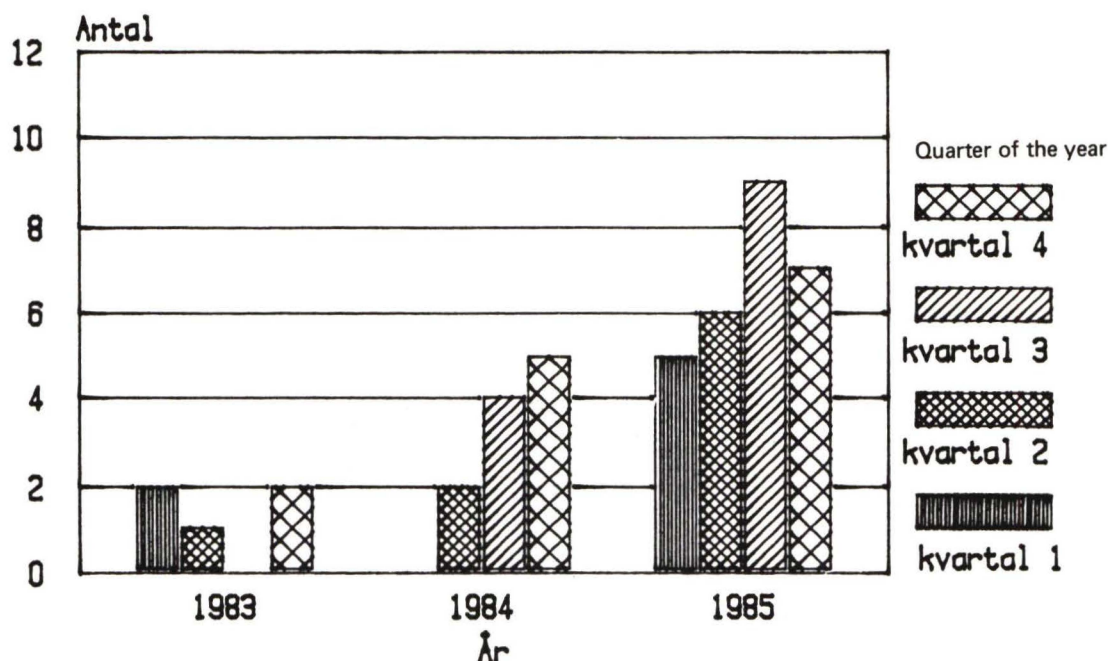
År	Syfilis Medfödd		Syfilis Förvärvat			Gonorré			Mjuk schanker		Veneriskt Lymfogranulom	
	M	Kv	M	Kv	Totalt	M	Kv	Totalt	M	Kv	M	Kv
1980	2	2	277	55	332	8 494	7 204	15 698	9	4	12	-
1981	1	4	326	78	404	7 652	6 440	14 092	11	3	6	-
1982	1	3	418	68	486	6 058	5 230	11 288	9	1	10	6
1983	1	2	290	62	352	4 697	3 982	8 679	4	-	3	2
1984	1	-	128	48	176	3 902	3 294	7 196	3	-	3	1
1985	1	1	114	37	151	3 005	2 384	5 389	6	-	3	-

Figur 5 Antal anmälda fall av gonorre
Cases of gonorrhoea

Gonorré sprids uteslutande genom sexuell kontakt. Gravida kvinnor som är smittade kan dock överföra sjukdomen till barnet vid förlossningen. Sjukdomen är vanligast i storstäder. Antal anmälda fall av gonorré har kontinuerligt minskat från 1970. År 1970 var antalet anmälda fall per 100 000 invånare 489 (189 per 100 000 invånare år 1980) för att sedan fram till 1985 ha minskat till 64 per 100 000 invånare. Siffrorna är det högsta respektive lägsta som har rapporterats sedan 1913. Minskningen har flera orsaker bl a mer användning av antibiotika, vilket minskar risken för sekundär spridning. En öppnare attityd och ökad kunskap om sexuellt överförbara sjukdomar kan också vara en bidragande orsak till minskningen.

Figur 6 Antal anmälda fall av AIDS
Figur Cases of AIDS

AIDS

Sjukdomen AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) är en virussjukdom orsakad av ett virus benämnt LAV/HTLV-III. De första fallen iaktogs 1979 i USA. I Sverige konstaterades det första fallet 1983.

AIDS karaktäriseras av en nedsättning av kroppens immunförsvar, vilket leder till svåra infektioner. Möjligheten att förebygga sjukdomen genom vaccination eller att bota den saknas.

Från och med den 1 november 1985 faller AIDS och infektion av LAV/HTLV-III under smittskyddslagen (venerisk sjukdom).

Antal nya fall av AIDS har ökat snabbt. Antal personer som är smittbärare av LAV/HTLV-III är 1 061 fram t o m 31 december 1985 enligt laboratorierapport. (Ytterligare information kring AIDS finns i socialstyrelsens broschyr "Vad vi vet om AIDS".)